

napětí je též možnost instalace svépomocí. Kabely nízkého napětí nemusíte zakopávat nijak hluboko, stačí hloubka cca 5 cm, například podél plotu, za obrubníkem a všude tam, kde nehrozí poškození kabelu např. při sázení rostlin. Většinou jde o stavebnicový modulární systém, který je možné časem jednoduše rozšířit. Díky úsporným LED žárovkám není osvětlení zahrady nijak nákladné na provoz, většinou se vejde do 60 W. Některé systémy mají dokonce předinstalované konektory, takže uživatel si umístí a našroubuje na odbočky jednotlivá svítidla, další variantou je dvoulinka, na kterou se konektory nacvaknou. Instalace je tedy velmi jednoduchá. Většina svítidel se proto dodává se zakončením kabelem s konektorem. U instalací na 240 V je potřeba používat proudové chrániče a vedení zakopat do předepsané hloubky v chrániči trubce, do pískového lože a pod výstražnou pásku. ✖

Svítící kámen – solitérní zahradní světelný objekt vyrobený z přírodního lomového kamene kombinovaného s vrstvami skla

POSVIŤTE SI NA ZAHRADU

Světelné efekty dotváří příjemnou atmosféru ve večerní zahradě. Smyslem osvětlení není docílit světla jako ve dne, ale zvýraznit zajímavé detaily a tím prokreslit celkovou strukturu zahrady

Zahradní osvětlení řeší stále větší počet majitelů zahrad a není se čemu divit. Vhodné osvětlení dokáže se zahradou udělat pravé divy, a to nejenom v létě, ale i celoročně. Je však třeba dodržet několik zásad, aby zahrada nepůsobila jako lunapark, ale jako kultivovaný a inspirativní prostor.

TEXT: ADAM KREJČÍK | FOTO: GARDEN LIGHTS A AUTOR

Osvětlení zahrady, jak ho vnímáme dnes, je fenomén čistě současný a má svůj původ v době, kdy se mezi lidmi rozšířilo vnímání zahrady jako venkovního obývacího pokoje. Výrazně tomu také napomohl masivní nástup cenově dostupných LED technologií. Zahrada přestává být pouhým sadem, ale stává se součástí obytného prostoru. Zatímco před dvaceti lety panovala na našich zahradách tma a osvětleny byly jen dvory a terasy, dnes díky široké nabídce nejrůznějších svítidel je spíš vzácnost potkat

zahradu zcela neosvětlenou. Ale i samotný způsob osvětlení má svou genezi. Nejprve se světla do exteriéru instalovala pouze za účelem funkčního a komunikačního osvětlení, tedy proto, abyste se mohli po zahradě po setmění bezpečně pohybovat. Dnes se setkáváme s kombinací obojího. Funkční osvětlení se instaluje tam, kde se pohybujete (terasa, příjezdová cesta, chodníčky k altánu atd.), zatímco osvětlení dekorativní má za účel vytvářet v zahradě atmosféru. Světlo dotváří harmonii v zahradě a navozuje pocit bezpečí. Díky tomu si můžete zahradu vychutnat i při pohledu z okna a za sklem

neuvíďte jen tmu. To je důležité zejména dnes, kdy si mnoho majitelů rodinných domů oblíbilo velkoformátové prosklení. Cílem ovšem není osvětlit prostor zahrady tak, aby tam přestala být tma, ale spíš zvýraznit kontury stromů, přisvítit solitérní dekorace, jezírka, zídky. To znamená pomocí světla rozšířit v noci prostor zahrady. Osvětlení se ovšem netýká pouze léta, ale stejně tak dobře funguje i v zimě, kdy je efektní podsvítit holé větve. Svítidla se dají rozdělit podle napětí: na 230 V a nízkonapěťová 12 V. Nízké napětí je nutné z bezpečnostních důvodů instalovat například u jezírek. Výhodou osvětlení na bázi nízkého

1

2

3

4

SLOVO ODBORNÍKA

Odpovídá Václav Holas,
www.led-zahrada.cz

„Zahradní osvětlení nám umožňuje pohled do zahrady, například z okna nebo i z terasy. Mnoho lidí si rádo posedí v intimnějším osvětlení, proto doporučuji osvětlení

terasy použít manuálně, zatímco zahradní osvětlení automaticky. Zahradní osvětlení nemusí svítit celou noc, ale obvykle stačí, když zahrada ‚vypne‘ například v jedenáct hodin.

U nízkonapěťových 12V systémů existuje vzdálenostní omezení. To znamená, že byste neměli přesáhnout vzdálenost 70m od transformátoru k nejvzdálenějšímu svítidlu, což v běžných zahradách nehrozí. Lze to vyřešit zapojením dalšího transformátoru do systému.

Svítidla pod napětím 240 V je vhodné používat jako funkční osvětlení na fasádě domu, nejlépe v kombinaci s pohybovými čidly, soumrakovými čidly či časovými spínači. Pro dekorativní osvětlení je naopak výhodné použít nízkonapěťový systém.

Co se druhů osvětlení týče, nejrozšířenější skupinou jsou reflektory, které slouží na bodové zvýraznění objektů v zahradě. Dále se používají zápuštná svítidla, která buď nasvěčují nějaký konkrétní objekt, nebo slouží k dekorativnímu vymezení jednotlivých zón v zahradě – hrana terasy, parkovací stání atd. U svítidel zapuštěných v zemi není vidět osvětlený terén, protože svítí zespuhu nahoru. K osvětlení cest či jiných komunikací doporučuji stojací svítidla, jejichž světlo dopadá na osvětlovanou plochu shora, takže ji skutečně osvětluje. Listnaté rostliny se podsvětlují (javory, azalky, muchovníky), jehličnany se nasvěčují z boku.

1 Zahradní LED reflektor Arcus slouží k vytvoření světelných akcentů v zahradě, což je efektní nejen v létě, ale také v zimě. Cena 1 490 Kč s DPH (www.led-zahrada.cz)

2 Zakázková výroba nevšedního dekorativního osvětlení v podobě japonské lampy. Orientální zahradní prvky jsou dnes oblíbeny u mnoha majitelů zahrad

3 Venkovní stojací mosazné svítidlo Nebula k osvětlení záhonů s nízkými rostlinami. Tento typ svítidla využívá paprsky dopadající z výšky. Cena 3 149 Kč s DPH (www.led-zahrada.cz)

4 Moderní stojací svítidlo Barite DL je ideální k osvětlení cest, zejména hlavních zahradních komunikací, příjezdů do garáže apod. Cena 2 839 Kč s DPH (www.led-zahrada.cz)